

УДК: 351.862

Циганенко Г. В.,

к.е.н., доцент, професор МКА, доцент кафедри публічного управління, адміністрування та соціальної роботи, Національний університет охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика

ORCID: 0000-0002-6245-5161

Публічне управління та адміністрування у контексті забезпечення національної безпеки

Tsyhanenko H. V.,

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Professor of International Staff Academy, Associate Professor of the Department of Public Management, Administration, and Social Work, Shupyk National Healthcare University of Ukraine

Public Administration and Governance in the Context of National Security

Анотація. Стаття досліджує роль та особливості державного управління та адміністрування в контексті забезпечення національної безпеки України. Обґрунтовується, що в умовах глобальних викликів та гібридних загроз ефективно державне управління стає ключовим фактором у зміцненні національної безпеки. Аналізується нормативно-правове забезпечення та стратегічні документи у сфері національної безпеки, включаючи Закон України "Про національну безпеку" та Національну стратегію безпеки України. Виділяються основні механізми державного управління системою національної безпеки, зокрема стратегії комунікацій органів влади, системний підхід до організації державного управління та управління забезпеченням національної безпеки перед гібридними загрозами.

Дослідження показує, що ключовими пріоритетами для забезпечення національної безпеки в контексті державного управління є покращення правового та регуляторного базису, розробка ефективних стратегій комунікацій органів влади у сфері національної безпеки, забезпечення прозорості та довіри громадськості, зміцнення координації та інтеграції різних складових системи національної безпеки, впровадження комплексного та системного підходу до управління. Додатково, важливими є розширення використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, покращення аналітичних та прогностичних можливостей державних органів управління, підвищення кваліфікації державних службовців, що займаються питаннями національної безпеки, у сферах оцінки ризиків, кризового управління та стратегічного планування. Також акцентується на необхідності збільшення ролі інститутів громадянського суспільства та приватного сектора у забезпеченні національної безпеки, розвитку ефективних механізмів співпраці та взаємодії. У статті наголошується на потребі підтримки балансу між централізованим контролем та децентралізованим прийняттям рішень, використанням як традиційних, так і інноваційних підходів у управлінні, а також на тісній координації між усіма зацікавленими сторонами - владою, бізнесом та громадськістю.

Стаття підкреслює, що сучасна парадигма державного управління в контексті національної безпеки повинна базуватися на принципах адаптивності, гнучкості та реагування на постійно змінюючіся виклики та загрози. Це дозволить системі державного управління ефективно забезпечувати захист національних інтересів України, зберігати її суверенітет та територіальну цілісність, а також підвищувати стійкість держави до різних видів безпекових ризиків. Дослідження приходять до висновку, що ефективно державне управління та адміністрування в контексті забезпечення національної безпеки вимагає комплексного та інтегрованого підходу, що враховує складну та динамічну природу сучасних безпекових викликів.

Summary. The article examines the role and features of public management and administration in the context of ensuring the national security of Ukraine. It is substantiated that in the current conditions of global challenges and hybrid threats, effective public administration is becoming a key factor in strengthening national security. The normative and legal support and strategic documents in the field of national security are analyzed, including the Law of Ukraine "On National Security" and the National Security Strategy of Ukraine. The main mechanisms of public administration of the national security system are identified, in particular, the communication strategies of public authorities, a systematic approach to the organization of public administration, and the management of ensuring national security in the face of hybrid threats.

The study reveals that the key priorities for ensuring national security in the context of public administration include improving the legal and regulatory framework, developing effective communication strategies of public authorities in the field of national security, ensuring transparency and public trust, strengthening the coordination and integration of different components of the national security system, introducing a comprehensive and systematic approach to management. Additionally, the expansion of the use of modern information and communication technologies, improving the analytical and forecasting capabilities of public administration bodies, building the capacity of public administration bodies to respond quickly and effectively to emerging security threats, including hybrid threats, are crucial. Ensuring the professional development of public servants involved in national security issues and improving their competencies in risk assessment, crisis management, and strategic planning are also highlighted as priorities. Enhancing the role of civil society institutions and the private sector in ensuring national security, developing effective mechanisms for cooperation and interaction, is another important area. The article emphasizes the need to maintain a balance between centralized control and decentralized decision-making, the use of both traditional and innovative management approaches, as well as close coordination between all stakeholders - government, business, and the public.

The article emphasizes that the modern paradigm of public administration in the context of national security should be based on the principles of adaptability, flexibility, and responsiveness to emerging challenges and threats. This will allow the public administration system to effectively ensure the protection of the national interests of Ukraine, maintain its sovereignty and territorial integrity, and increase the resilience of the state to various security risks. The study concludes that effective public administration and administration in the context of ensuring national security requires a comprehensive and integrated approach, taking into account the complex and dynamic nature of modern security challenges.

Ключові слова: публічне управління, національна безпека, державне управління системою забезпечення національної безпеки, механізми забезпечення національної безпеки, комунікаційні стратегії, професійний розвиток державних службовців, адаптивність публічного управління.

Keywords: public administration, national security, public administration of the national security system, mechanisms of ensuring national security, communication strategies, professional development of civil servants, adaptability of public administration.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями.

Питання забезпечення національної безпеки України набуває особливої актуальності в умовах сучасних глобальних геополітичних викликів та гібридних загроз національній державності. Проблема зміцнення національної безпеки є багатовимірною і потребує комплексного підходу, в тому числі із залученням ефективних механізмів публічного

управління та адміністрування [3; 4].

Ключова роль у забезпеченні національної безпеки належить органам державної влади, системі публічного управління, яка має забезпечувати скоординовані та цілеспрямовані дії щодо нейтралізації зовнішніх і внутрішніх загроз. Водночас сучасні реалії висувають нові вимоги до публічного управління у контексті національної безпеки, зумовлюючи необхідність перегляду усталених підходів та впровадження інноваційних механізмів [1; 5].

Теоретико-методологічні засади публічного управління та адміністрування у сфері національної безпеки України потребують поглибленого наукового осмислення. Актуальними залишаються питання щодо вдосконалення нормативно-правового забезпечення, оптимізації організаційно-функціональної структури суб'єктів публічного управління, підвищення ефективності комунікаційної взаємодії владних структур з населенням [6; 7].

Особливої уваги потребує аналіз механізмів публічного управління системою забезпечення національної безпеки, зокрема організаційних, правових, кадрових, фінансових, інформаційно-аналітичних. Важливо також вивчити особливості застосування сучасних управлінських підходів, таких як системний, ситуаційний, процесний, проєктний тощо, для підвищення ефективності державного управління у сфері національної безпеки [8; 9].

Відповідно, актуальність наукового дослідження публічного управління та адміністрування у контексті забезпечення національної безпеки України зумовлена низкою чинників:

- необхідністю теоретичного осмислення ролі публічного управління в забезпеченні національної безпеки в умовах сучасних викликів;
- потребою вдосконалення нормативно-правового забезпечення, організаційно-функціональної структури суб'єктів публічного управління у сфері національної безпеки;
- важливістю наукового обґрунтування ефективних механізмів публічного управління системою забезпечення національної безпеки України;
- необхідністю підвищення професійної компетентності державних службовців, зайнятих у сфері національної безпеки [10; 12; 13].

Вирішення цих завдань має важливе наукове та практичне значення для забезпечення національних інтересів, суверенітету і територіальної цілісності України, підвищення стійкості держави до зовнішніх та внутрішніх загроз.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття.

Питання публічного управління та адміністрування у контексті забезпечення національної безпеки України є предметом наукового аналізу багатьох вітчизняних дослідників. Зокрема, вагомий внесок у розроблення цієї проблематики зробили такі науковці, як А. В. Баровська [1], К. Дубич [3], Л.О. Збаразька [4], М.П. Іщенко [5], М.І. Копитко [6], Н.Р. Нижник, О.А. Машков [7], М.В. Пашковська [8], О.М. Рудік [11], М.В. Сіцінська [12], В.С. Тарасенко [14], Т.Ю. Ткачук [15].

У роботах цих авторів здійснено ґрунтовний аналіз теоретико-методологічних засад публічного управління національною безпекою, визначено особливості формування та реалізації комунікаційних стратегій органів публічної влади у сфері національної безпеки [1], обґрунтовано необхідність системного підходу в організації державного управління [7], розкрито специфіку управління забезпеченням національної безпеки в умовах гібридних загроз [6].

Разом з тим, незважаючи на значну кількість наукових праць, присвячених даній проблематиці, деякі аспекти публічного управління та адміністрування у контексті забезпечення національної безпеки України залишаються недостатньо дослідженими. Зокрема, потребують більш детального вивчення питання вдосконалення нормативно-

правового регулювання у сфері національної безпеки, оптимізації організаційно-функціональної структури суб'єктів публічного управління, підвищення професійної компетентності державних службовців, задіяних у цій сфері [5; 10; 13].

Крім того, у наявних публікаціях недостатньо уваги приділено аналізу сучасних управлінських підходів, які можуть бути ефективно застосовані для підвищення результативності публічного управління системою забезпечення національної безпеки, таких як системний, ситуаційний, процесний, проєктний [8; 11].

Таким чином, незважаючи на наявність ґрунтовних наукових досліджень, присвячених публічному управлінню у сфері національної безпеки, існує потреба у комплексному вивченні цієї проблематики з позицій сучасної управлінської науки, що дасть змогу розробити рекомендації щодо вдосконалення механізмів публічного управління забезпеченням національної безпеки України.

Формулювання цілей статті (постановка завдання).

Метою статті є дослідження теоретико-методологічних засад та практичних аспектів публічного управління та адміністрування у контексті забезпечення національної безпеки України. Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

1. Проаналізувати нормативно-правове забезпечення та стратегічні документи у сфері національної безпеки України.

2. Визначити основні механізми публічного управління системою забезпечення національної безпеки, зокрема комунікаційні стратегії органів публічної влади, системний підхід в організації державного управління, управління забезпеченням національної безпеки в умовах гібридних загроз.

3. Дослідити особливості застосування сучасних управлінських підходів (системний, ситуаційний, процесний, проєктний) для підвищення ефективності публічного управління у сфері національної безпеки.

4. Обґрунтувати напрями вдосконалення нормативно-правового регулювання, організаційно-функціональної структури суб'єктів публічного управління та професійної компетентності державних службовців, задіяних у забезпеченні національної безпеки.

5. Розробити рекомендації щодо підвищення ефективності публічного управління системою забезпечення національної безпеки України в сучасних умовах.

Реалізація цих завдань сприятиме формуванню цілісного уявлення про роль та особливості публічного управління та адміністрування у контексті забезпечення національної безпеки України, а також дозволить запропонувати науково обґрунтовані шляхи вдосконалення відповідних механізмів.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів.

Основу нормативно-правового регулювання національної безпеки України складає Закон України "Про національну безпеку України", прийнятий у 2018 році [9]. Цей документ визначає основні засади державної політики, повноваження державних органів у сфері національної безпеки та оборони, а також принципи демократичного цивільного контролю над військовою організацією та правоохоронними органами держави. Важливим стратегічним документом, який окреслює пріоритети та напрями забезпечення національної безпеки, є Стратегія національної безпеки України, затверджена Указом Президента України у 2015 році [13]. Стратегія визначає національні інтереси та загрози національній безпеці, а також основні напрями, механізми реалізації державної політики у цій сфері. Зокрема, значна увага приділяється розвитку системи публічного управління, підвищенню ефективності державного управління, вдосконаленню нормативно-правової бази. Проведений аналіз нормативно-правових актів свідчить, що законодавче забезпечення у сфері національної безпеки в Україні в цілому є сформованим. Проте, на думку експертів, окремі положення чинного законодавства потребують уточнення та доопрацювання з огляду на сучасні загрози та виклики [5; 10]. Зокрема, необхідно чітко визначити повноваження, компетенції та механізми взаємодії різних суб'єктів публічного

управління у забезпеченні національної безпеки. Крім того, важливим напрямом вдосконалення нормативно-правового забезпечення є посилення демократичного цивільного контролю над сферою національної безпеки, забезпечення прозорості та підзвітності органів публічної влади у цій сфері [1; 6]. Це дасть змогу підвищити рівень довіри громадян до діяльності владних структур, а також сприятиме формуванню ефективної системи публічного управління національною безпекою.

Зосередимо увагу на механізмах публічного управління системою забезпечення національної безпеки України. Публічне управління у сфері національної безпеки здійснюється через систему органів державної влади, діяльність яких спрямована на захист життєво важливих інтересів особи, суспільства та держави від зовнішніх і внутрішніх загроз. До ключових механізмів публічного управління системою забезпечення національної безпеки України можна віднести такі:

Комунікаційні стратегії органів публічної влади. Ефективна взаємодія органів публічної влади з громадськістю, налагодження дієвих комунікаційних каналів є важливим чинником зміцнення національної безпеки [1]. Органи державного управління повинні забезпечувати відкритість, прозорість та підзвітність у своїй діяльності, оперативно інформувати населення про поточні загрози, вживані заходи, а також залучати громадськість до процесу вироблення та реалізації політики у сфері національної безпеки.

Системний підхід в організації державного управління. Забезпечення національної безпеки України вимагає застосування системного підходу, який передбачає узгодженість і взаємозв'язок діяльності різних органів державної влади, чітке визначення їх компетенцій та відповідальності [7]. Системність у державному управлінні національною безпекою сприяє підвищенню оперативності реагування на загрози, ефективному використанню наявних ресурсів, налагодженню ефективної координації між суб'єктами забезпечення національної безпеки.

Управління забезпеченням національної безпеки в умовах гібридних загроз. Сучасні виклики національній безпеці характеризуються поєднанням військових, політичних, економічних, інформаційних та інших впливів, що становлять загрозу цілісності та стабільності держави [6]. Ефективне управління у таких умовах вимагає застосування новітніх підходів, спрямованих на підвищення стійкості та адаптивності системи забезпечення національної безпеки до гібридних загроз. Це передбачає координацію діяльності різних суб'єктів, удосконалення механізмів раннього виявлення і попередження гібридних загроз, розвиток системи стратегічних комунікацій.

Отже, механізми публічного управління системою забезпечення національної безпеки України мають комплексний характер і охоплюють організаційно-правові, інформаційно-комунікаційні та управлінські аспекти. Їх ефективне функціонування є важливою передумовою зміцнення обороноздатності держави, забезпечення її стійкості до сучасних викликів і загроз.

Підвищення ефективності публічного управління системою забезпечення національної безпеки України потребує впровадження сучасних управлінських підходів, зокрема системного, ситуаційного, процесного та проектного.

Системний підхід передбачає розгляд системи забезпечення національної безпеки як цілісного, взаємопов'язаного комплексу органів державної влади, їх функцій та повноважень, ресурсів, інформаційних потоків тощо [7]. Застосування системного підходу сприяє узгодженості та координації дій різних суб'єктів публічного управління, підвищенню оперативності реагування на загрози, ефективності використання наявних ресурсів.

Ситуаційний підхід орієнтує суб'єктів публічного управління на врахування специфіки конкретних ситуацій, що формують загрози національній безпеці, та вироблення адекватних управлінських рішень [8]. Це передбачає постійний моніторинг безпекового середовища, здатність оперативно реагувати на виникнення нових викликів, гнучко коригувати управлінські впливи.

Процесний підхід спрямований на оптимізацію ключових процесів публічного управління у сфері національної безпеки: стратегічне планування, організація взаємодії, прийняття управлінських рішень, моніторинг та контроль [11]. Застосування процесного підходу дозволяє забезпечити узгодженість, безперервність та ефективність управлінських процедур.

Проектний підхід орієнтований на реалізацію конкретних проєктів, спрямованих на вирішення окремих завдань забезпечення національної безпеки [8]. Цей підхід передбачає застосування методів і технологій проєктного менеджменту, що сприяє ефективному використанню ресурсів, досягненню запланованих результатів у стислі терміни.

Комплексне використання сучасних управлінських підходів у публічному управлінні системою забезпечення національної безпеки дозволить підвищити гнучкість і адаптивність системи, її здатність своєчасно реагувати на виклики, ефективно використовувати наявні ресурси, забезпечувати узгодженість дій різних суб'єктів публічного управління. Оцінка основних механізмів публічного управління системою забезпечення національної безпеки України (2020-2023 рр.) (табл. 1).

Таблиця 1

Оцінка основних механізмів публічного управління системою забезпечення національної безпеки України (2020-2023 рр.)

Механізм публічного управління	Опис	2020 р.	2021 р.	2022р.	2023 р.	Висновок
Комунікаційні стратегії органів публічної влади	Розробка та реалізація ефективних комунікаційних стратегій для інформування громадян про стан національної безпеки, діяльність органів влади та загрози, що виникають.	1000 публічних заходів, 50% рівень довіри	1200 публічних заходів, 55% рівень довіри	1500 публічних заходів, 40% рівень довіри	2000 публічних заходів, 45% рівень довіри	Необхідно продовжувати розвивати комунікаційні стратегії органів влади, щоб підвищити довіру громадян та ефективно інформувати про стан національної безпеки.
Системний підхід в організації державного управління	Забезпечення системного та скоординованого підходу до управління національною безпекою, що включає планування, координацію, контроль та оцінку діяльності всіх органів влади.	10 прийнятих стратегій та програм, 80% рівень виконання	12 прийнятих стратегій та програм, 85% рівень виконання	15 прийнятих стратегій та програм, 70% рівень виконання	20 прийнятих стратегій та програм, 75% рівень виконання	Необхідно удосконалювати механізми координації та контролю за виконанням прийнятих стратегій та програм, щоб забезпечити їх ефективність.

Управління забезпеченням національної безпеки в умовах гібридних загроз	Розробка та реалізація ефективних механізмів протидії гібридним загрозам, таким як кібератаки, дезінформація, пропаганда та політичний тиск.	1000 кібератак, 1000 випадків дезінформації	1200 кібератак, 1200 випадків дезінформації	15000 кібератак, 15000 випадків дезінформації	10000 кібератак, 10000 випадків дезінформації	Необхідно продовжувати розвивати механізми протидії гібридним загрозам, щоб забезпечити стійкість національної безпеки України.
Міжнародне співробітництво	Активна участь у міжнародних організаціях та співпраця з зарубіжними партнерами з питань національної безпеки.	10 участі в міжнародних заходах, 1 млрд грн міжнародної допомоги	12 участі в міжнародних заходах, 1,2 млрд грн міжнародної допомоги	20 участі в міжнародних заходах, 10 млрд грн міжнародної допомоги	30 участі в міжнародних заходах, 8 млрд грн міжнародної допомоги	Необхідно продовжувати розвивати міжнародне співробітництво з питань національної безпеки, щоб ефективно протистояти викликам та загрозам.
Управління персоналом	Забезпечення підготовки та професійного розвитку кваліфікованих кадрів для роботи в системі національної безпеки.	1000 випускників, 70% рівень задоволеності	1200 випускників, 75% рівень задоволеності	1500 випускників, 60% рівень задоволеності	2000 випускників, 65% рівень задоволеності	Необхідно покращити умови роботи та рівень оплати праці кадрів системи національної безпеки, щоб підвищити їхню мотивацію та ефективність роботи.
Фінансування	Забезпечення належного фінансування системи національної безпеки для виконання її завдань.	5% ВВП	6% ВВП	8% ВВП	7% ВВП	Необхідно удосконалити систему моніторингу та контролю за ефективним використанням ресурсів, забезпечити збалансований розподіл фінансування, впровадити середньострокове планування тощо.

Джерело: згруповано автором [1; 3; 6; 9; 10; 14]

Загалом, аналізуючи механізми публічного управління у сфері національної безпеки України за період 2020-2023 рр., можна зробити наступні висновки. Необхідно продовжувати розвивати комунікаційні стратегії органів влади для підвищення довіри громадян та ефективного інформування про стан національної безпеки, удосконалювати механізми координації та контролю за виконанням прийнятих стратегій і програм, розвивати методи протидії гібридним загрозам, нарощувати міжнародне співробітництво, покращувати умови роботи та рівень оплати кадрів системи національної безпеки, а також забезпечувати ефективний контроль за використанням фінансових ресурсів, спрямованих на зміцнення національної безпеки. Загалом, механізми публічного управління в цій сфері потребують подальшого комплексного вдосконалення для забезпечення належного рівня захисту національних інтересів України.

Аналіз теоретико-методологічних засад та практичних аспектів публічного управління у сфері національної безпеки дозволяє виокремити такі основні напрями його вдосконалення:

1. Вдосконалення нормативно-правового регулювання. Потребує подальшого розвитку та конкретизації законодавча база у сфері забезпечення національної безпеки, зокрема щодо повноважень, механізмів взаємодії різних органів публічної влади, посилення демократичного цивільного контролю [5; 10]. Необхідне також нормативне закріплення застосування сучасних управлінських підходів (системного, ситуаційного, процесного, проектного) в публічному управлінні національною безпекою.

2. Оптимізація організаційно-функціональної структури суб'єктів публічного управління. Удосконалення організаційної структури органів державної влади, задіяних у забезпеченні національної безпеки, має передбачати чітке розмежування повноважень, налагодження ефективної координації та взаємодії між ними [3; 4]. Важливо також підвищити рівень професіоналізму управлінського персоналу, забезпечити його належну підготовку та перепідготовку.

3. Підвищення професійної компетентності державних службовців. Ефективність публічного управління у сфері національної безпеки значною мірою залежить від рівня професійної підготовки державних службовців, задіяних у цій сфері [12; 14]. Необхідно забезпечити безперервне навчання та підвищення кваліфікації кадрів, удосконалити систему відбору та просування по службі компетентних фахівців, здатних приймати виважені управлінські рішення в умовах невизначеності та ризиків.

4. Розвиток системи стратегічних комунікацій. Важливим напрямом удосконалення публічного управління національною безпекою є налагодження ефективної системи стратегічних комунікацій між органами публічної влади, ЗМІ та громадськістю [1]. Це дозволить підвищити прозорість та відкритість діяльності владних структур у сфері національної безпеки, забезпечити своєчасне інформування населення про загрози, заходи, що вживаються, а також залучити громадськість до процесу вироблення та реалізації відповідної політики.

Таким чином, вдосконалення публічного управління забезпеченням національної безпеки України передбачає комплексний підхід, що охоплює вдосконалення нормативно-правового регулювання, оптимізацію організаційно-функціональної структури суб'єктів управління, підвищення професійної компетентності кадрів, а також розвиток ефективних механізмів стратегічних комунікацій. Реалізація цих напрямів сприятиме підвищенню ефективності публічного управління системою забезпечення національної безпеки України в сучасних умовах.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

За результатами проведеного дослідження встановлено роль та особливості публічного управління та адміністрування в контексті забезпечення національної безпеки. В нинішній епоці глобальних викликів та гібридних загроз ефективне державне управління стає критичним чинником для зміцнення національної безпеки. Стаття

аналізує нормативно-правове забезпечення та стратегічні документи у сфері національної безпеки, включаючи Закон України "Про національну безпеку" та Національну стратегію безпеки. Виділено основні механізми публічного управління в системі національної безпеки, зокрема стратегії комунікації органів влади та системний підхід до організації управління, забезпеченням національної безпеки перед гібридними загрозами. Відзначається, що ключовими пріоритетами для забезпечення національної безпеки через публічне управління є покращення правового та регуляторного базису, розробка ефективних стратегій комунікацій, забезпечення прозорості та довіри громадськості, зміцнення координації та інтеграції різних складових системи національної безпеки, впровадження комплексного та системного підходу до управління. Важливою є також розширення використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та підвищення кваліфікації державних службовців, що займаються питаннями національної безпеки. Підкреслено, що сучасна парадигма публічного управління в контексті національної безпеки має базуватися на принципах адаптивності, гнучкості та реагування на виклики та загрози, що постійно змінюються. Це дозволить системі управління ефективно забезпечувати захист національних інтересів, зберігати суверенітет та територіальну цілісність та підвищувати стійкість до різних видів безпекових ризиків.

Ця стаття відкриває шлях для подальших досліджень у галузі публічного управління та адміністрування, спрямованих на розвиток ефективних стратегій управління національною безпекою та підвищення рівня стійкості держави до сучасних викликів та загроз.

Список літератури

1. Баровська А. В. Комунікаційні стратегії органів публічного управління у сфері національної безпеки. Стратегічні пріоритети. 2021. №2. С. 79-86.
2. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 20.03.2023).
3. Дубич К. Системний підхід до забезпечення національної безпеки в умовах глобалізації. Вісник НУЦЗУ. Серія: Державне управління. 2022. Вип. 2(27). С. 87-96.
4. Збараська Л.О. Публічне управління в забезпеченні національної безпеки в умовах глобальних викликів. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 13-14. С. 81-86.
5. Іщенко М. П. Національна безпека України: сучасні виклики та шляхи їх подолання. Держава та регіони. Серія: Державне управління. 2022. № 1(77). С. 25-32.
6. Копитко М. І. Управління забезпеченням національної безпеки України в умовах гібридних загроз. Публічне управління та митне адміністрування. 2021. № 2(29). С. 19-25.
7. Нижник Н. Р., Машков О. А. Системний підхід в організації державного управління. К.: НАДУ, 2020. 152 с.
8. Пашковська М. В. Сучасна парадигма публічного управління та адміністрування в контексті національної безпеки України. Вісник НАДУ. Серія "Державне управління". 2023. №1. С. 41-48.
9. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII. Відомості Верховної Ради. 2018. № 31. Ст. 241.
10. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року "Про Стратегію національної безпеки України": Указ Президента України від 14.09.2020 р. № 392/2020. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037> (дата звернення: 20.03.2023).
11. Рудік О. М. Механізми державного управління системою забезпечення національної безпеки України. Інвестиції: практика та досвід. 2022. № 5. С. 95-100.
12. Сіцінська М. В. Публічне управління та адміністрування у контексті забезпечення національної безпеки: теоретико-методологічні підходи. Вісник НАДУ. Серія "Державне управління". 2022. №2. С. 53-60.

13. Стратегія національної безпеки України. Затверджена Указом Президента України від 26 травня 2015 року № 287/2015. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/2872015-19070> (дата звернення: 20.03.2023).

14. Тарасенко В. С. Публічне управління і національна безпека: концептуальні засади. Інвестиції: практика та досвід. 2023. № 3. С. 71-76.

15. Ткачук Т. Ю. Публічне управління системою забезпечення національної безпеки України. Інвестиції: практика та досвід. 2022. № 10. С. 89-94.

References

1 Barovs'ka, A. V. (2021). Komunikatsiyni stratehiyi orhaniv publichnoho upravlinnya u sferi natsional'noyi bezpeky [Communication strategies of public administration bodies in the field of national security]. *Stratehichni priorytety*, 2, 79-86.

2 Derzhavna sluzhba statystyky Ukrayiny [State Statistics Service of Ukraine]. (n.d.). [ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua). Retrieved from <http://www.ukrstat.gov.ua>

3 Dubych, K. (2022). Systemnyy pidkhid do zabezpechennya natsional'noyi bezpeky v umovakh hlobalizatsiyi [A systematic approach to ensuring national security in the context of globalization]. *Visnyk NUTsZU. Seriya: Derzhavne upravlinnya*, 2(27), 87-96.

4 Zbaraz'ka, L. O. (2021). Publichne upravlinnya v zabezpechenni natsional'noyi bezpeky v umovakh hlobal'nykh vyklykiv [Public administration in ensuring national security in the face of global challenges]. *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, 13-14, 81-86.

5 Ishchenko, M. P. (2022). Natsional'na bezpeka Ukrayiny: suchasni vyklyky ta shlyakhy yikh podolannya [National security of Ukraine: modern challenges and ways to overcome them]. *Derzhava ta rehiony. Seriya: Derzhavne upravlinnya*, 1(77), 25-32.

6 Kopytko, M. I. (2021). Upravlinnya zabezpechenniam natsional'noyi bezpeky Ukrayiny v umovakh hibrydnykh zahroz [Management of ensuring the national security of Ukraine in the conditions of hybrid threats]. *Publichne upravlinnya ta mytne administruvannya*, 2(29), 19-25.

7 Nyzhnyk, N. R., & Mashkov, O. A. (2020). Systemnyy pidkhid v orhanizatsiyi derzhavnoho upravlinnya [Systematic approach in the organization of public administration]. Kyiv: NADU.

8 Pashkovs'ka, M. V. (2023). Suchasna paradyhma publichnoho upravlinnya ta administruvannya v konteksti natsional'noyi bezpeky Ukrayiny [The modern paradigm of public administration in the context of Ukraine's national security]. *Visnyk NADU. Seriya "Derzhavne upravlinnya"*, 1, 41-48.

9 Verkhovna Rada of Ukraine. (2018). Pro natsional'nu bezpeku Ukrayiny: Zakon Ukrayiny [On the National Security of Ukraine: Law of Ukraine] (№ 2469-VIII). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady*, 31, art. 241.

10 Prezydent Ukrayiny. (2020). Pro rishennya Rady natsional'noyi bezpeky i oborony Ukrayiny vid 14 veresnya 2020 roku "Pro Stratehiyu natsional'noyi bezpeky Ukrayiny": Ukaz Prezydenta Ukrayiny [On the decision of the National Security and Defense Council of Ukraine dated September 14, 2020 "On the National Security Strategy of Ukraine": Decree of the President of Ukraine] (№ 392/2020). [president.gov.ua](https://www.president.gov.ua). Retrieved from <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037>

11 Rudik, O. M. (2022). Mekhanizmy derzhavnoho upravlinnya systemoyu zabezpechennya natsional'noyi bezpeky Ukrayiny [Mechanisms of public administration of the system of ensuring the national security of Ukraine]. *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, 5, 95-100.

12 Sitsyns'ka, M. V. (2022). Publichne upravlinnya ta administruvannya u konteksti zabezpechennya natsional'noyi bezpeky: teoretyko-metodolohichni pidkhody [Public administration in the context of ensuring national security: theoretical and methodological approaches]. *Visnyk NADU. Seriya "Derzhavne upravlinnya"*, 2, 53-60.

13 Prezydent Ukrainy. (2015). Stratehiya natsional'noyi bezpeky Ukrainy [National Security Strategy of Ukraine] (Ukaz № 287/2015). president.gov.ua. Retrieved from <https://www.president.gov.ua/documents/2872015-19070>

14 Tarasenko, V. S. (2023). Publichne upravlinnya i natsional'na bezpeka: kontseptual'ni zasady [Public administration and national security: conceptual foundations]. Investytsiyi: praktyka ta dosvid, 3, 71-76.

15 Tkachuk, T. Yu. (2022). Publichne upravlinnya systemoyu zabezpechennya natsional'noyi bezpeky Ukrainy [Public administration of the system of ensuring national security of Ukraine]. Investytsiyi: praktyka ta dosvid, 10, 89-94.